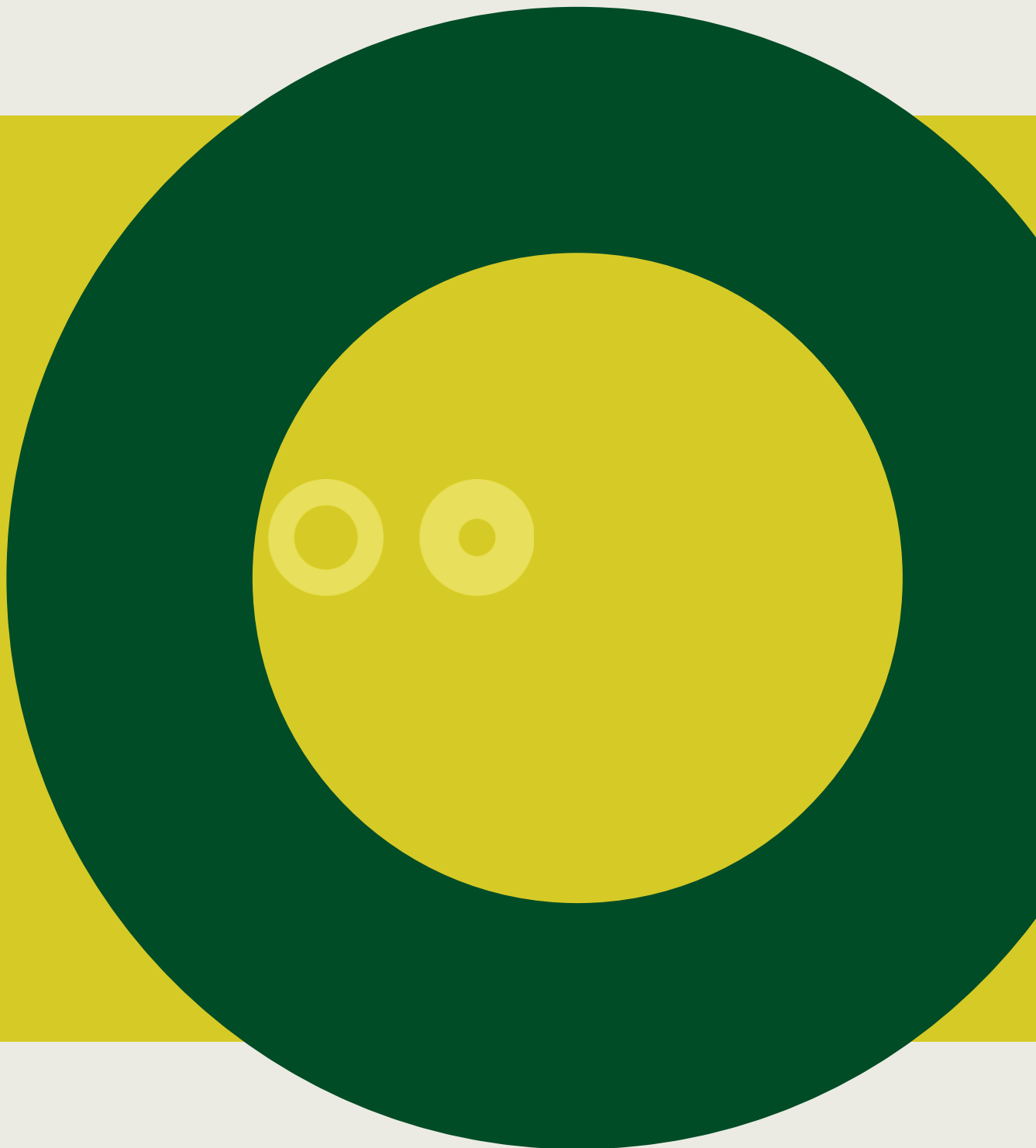

Prognose for kvægbrugets økonomiske resultater 2013-2015

Juni 2014

Indhold

SAMMENDRAG.....	3
Prognoseresultater for gennemsnitsbedrifterne	4
Konventionelle bedrifter med 80-160 køer.....	4
Konventionelle bedrifter med mellem 240-320 køer	5
Økologiske bedrifter med 80-160 køer.....	7
PROGNOSERESULTATER FOR DEN BEDSTE TREDJEDEL AF BEDRIFTERNE	8
INVESTERING OG GÆLD.....	9
FØLSOMHEDSBEREGNINGER	10
Bilag 1: Prisforventninger og forudsætninger	10

SAMMENDRAG

Juni-prognosen indeholder forventninger til driftsresultatet i 2013 ud fra de regnskaber, der på nuværende tidspunkt er tilgængelig i regnskabsdatabasen samt en prognose for resultatet i 2014 og 2015.

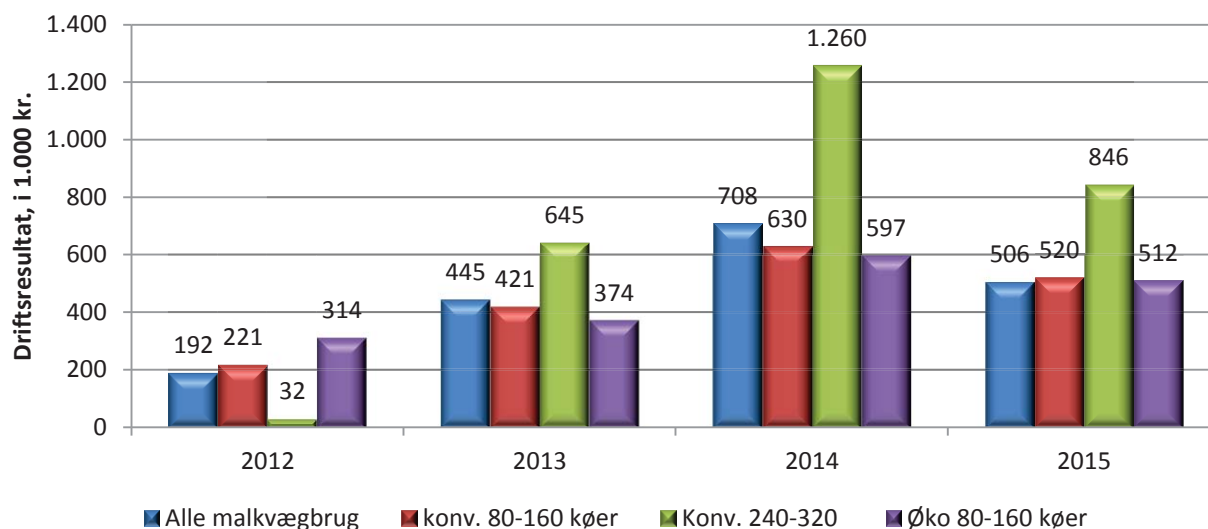
Efter en årrække med lave indtjeningsniveauer i kvægsektoren har den relativt høje mælkepris løftet indtjeningen i 2013. I 2014 ventes indtjeningen at blive løftet yderligere til nå et rekord højt niveau. Således forventes driftsresultatet i 2014 i gennemsnit at blive på 630.000 kr. på de mindre konventionelle bedrifter (80-160 årskøer), 1.260.000 kr. på de større konventionelle bedrifter (240-320 årskøer) og 597.000 kr. på de økologiske bedrifter med 80-160 årskøer.

I lighed med tidligere år er spredningen stor. Ses der på bedrifterne i den bedste tredjedel har udsigt til særdeles pæne indtjeningsniveauer. De mindre bedrifter (både økologer og konventionelle) forventes i 2014 at opnå et gennemsnitligt driftsresultat på den gode side af 1 million. Mens den bedste tredjedel af bedrifterne med 240-320 årskøer forventes at kunne realisere et driftsresultat på godt 2.300.000 kr. i gennemsnit.

Den gode indtjening giver bedrifterne tilhørende den bedste tredjedel får mulighed for at investere og udvide produktionen, mens bedrifter med knap så gode resultater får muligheden for at afdrage på den dyre gæld.

Udsigterne for den resterende del af 2014 peger mod faldende mælkepriser, som følge af en betydelig stigning i udbuddet. På efterspørgselsiden er den kinesiske efterspørgsel stadig stærk, dog er den knap så stærk som først på året. Det er kun dog forventning om moderat fald, og i hele prognoseperioden forventes mælkeprisen generelt at ligge på et relativt højt niveau

Prognosen rækker frem til og med 2015. Grundet forventning om faldende mælkepris forventes driftsresultat at blive lavere i 2015 i forhold til 2014. Det skal dog understreges, at prognosen for 2015 er forbundet med stor usikkerhed og skal tages med et gran salt.

Figur 1. Driftsresultat for alle malkekvægsbedrifter (økologiske og konventionelle) samt for økologiske og konventionelle mindre bedrifter (80-160 køer), konventionelle store bedrifter (240-320 køer) i 2012 og forventninger til 2013 samt prognose for 2014 og 2015

KONTAKTPERSONER:

Navn	Chefkonsulent Susanne Clausen	Konsulent Jannik Toft Andersen	Konsulent Arne Munk
T	+45 87 40 53 07	+ 45 87 40 53 05	Telefon: 87405240
M	+45 30 92 17 15		
E	suc@vfl.dk	jta@vfl.dk	arm@vfl.dk

INDLEDNING

I forhold til de seneste prognoser er der sket følgende ændringer i forudsætningerne:

- Denne prognose bygger på en konventionel mælkepris for 2014 på 3,07 kr. pr. kg standard mælk
- Priserne på foderblandinger i 2014 er henholdsvis 188 kr. pr. hkg og 243 kr. pr. hkg
- Datagrundlaget for prognosen i 2013-2015 er opnåede resultater i 2012, da Vægtene, der anvendes til at vægte de indkomne regnskaber for 2013, så regnskabsresultaterne er repræsentativt for samtlige danske mælkeproducenter, ikke er klar på nuværende tidspunkt.
-
- 2013-resultaterne er i høj grad tilpasset ud fra de tendenser, der ses i de indberettede regnskaber. De væsentligste tilpasninger i 2013-prognosen er følgende:
 - Stigningen i mælkeydelsen på 2,5 pct. for de konventionelle med mellem 80-160 årskøer er 4 pct. ydelsesstigning for de større bedrifter, mens ydelsen for økologerne er uændret fra 2012 til 2013
 - Foderomkostningerne og kapacitetsomkostningerne er opskrevet med mere end, hvad der kan forklares ud fra prisudviklingen og produktionsomfanget
 - Lavere finansielle udgifter (især på den variable forrentede gæld).

I forventningen for 2013 indgår også forventede tab/gevinst på finansielle forretninger. Disse er baseret på sete tab/gevinster i de indberettede driftsregnskaber for 2013.

Prognosen rækker frem til og med 2015. Forventningerne til 2015 skal dog tages med et stort gran salt, da der ingen sikre vurderinger er af markedssituationen så lang tid ud i fremtiden. Usikkerheden knytter sig til vejsituationen, til effekten af kvoternes afskaffelse i EU og til udviklingen i især den kinesiske import.

Prognoseresultaterne for 2014 og 2015 inkluderer ikke eventuelle tab på finansielle forretninger. Disse kan forekomme, men er umulige at kvantificere på nuværende tidspunkt. Det skal der tages højde for ved vurderingen af resultaterne i 2014 og 2015.

Prognoseresultater for gennemsnitsbedrifterne

Konventionelle bedrifter med 80-160 køer

Tabel 1 viser det opnåede driftsresultat i 2012 på konventionelle kvægbedrifter med 80-160 køer samt forventning til driftsresultatet i 2013 og prognose for 2014 og 2015.

Tabel 1. Resultatopgørelse i 1.000 kr. for konventionelle bedrifter med 80-160 køer

	2012	2013 *	2014 *	2015 *
<i>Produktion:</i>				
Årskøer	123	125	128	131
Kg EK mælk pr. årsko	9012	9.237	9.330	9.423
	<i>1.000 kr.</i>			
Bruttoudbytte	4.391	4.827	5.045	5.077
heraf kvæg	3.241	3.628	3.934	3.834
Stykomkostninger	-2.271	-2.500	-2.457	-2.502
heraf kvæg	-2.005	-2.213	-2.178	-2.222
Dækningsbidrag	2.120	2.326	2.588	2.576
heraf kvæg	1.236	1.415	1.757	1.612
Kontante kapacitetsomkostninger	-1.174	-1.236	-1.280	-1.337
Afskrivninger m.m.	-460	-447	-445	-444

Resultat af primær drift	486	643	863	795
Afkoblet støtte	421	421	417	412
Finansieringsudgifter i alt	-686	-643	-649	-687
Driftsresultat	221	421	630	520
Heraf værdiændringer kvæg	68	-49	-25	13
Heraf værdiændringer mark	12	-26	-7	0
Likviditet før investeringer	371	655	758	530

	2012	2013 *	2014 *	2015 *
Realiserede gev./tab i alt	-51	-85	?	?
heraf real. gev./tab gæld	-2	-31	?	?
heraf real. gev./tab finansaktiver	-49	-54	?	?

Tabel 1 viser, at de konventionelle bedrifter forventer at forbedre driftsresultatet i forhold til 2012 for både 2013 og 2014 med omkring 200.000 kr. i begge år, og dermed opnår et driftsresultat på 630.000 kr. i 2014, hvilket er et historisk højt niveau.

I forhold til december-prognosen fra 2013 er der dog sket en nedjustering i driftsresultatet på 94.000 kr. i 2013. Nedjusteringen skyldes, at de første regnskaber både viser højere stykomkostninger og højere kapacitetsomkostninger end forventet i december-prognosen. Det er især omkostningerne til foderkorn og indkøbt kraftfoder, der er steget meget. De højere realiserede foderomkostninger skyldes formentlig et større forbrug som følge af stigningen på 2,5 % i køernes ydelse i løbet af 2013.

Stigningen i mælkepris, ydelse og produktionsomfang fra 2012 til 2013 medførte, at bruttoudbyttet steg med 435.000 kr. De stigende foderomkostninger medførte, at kun 205.000 kr. af stigningen i bruttoudbyttet kom med ned til dækningsbidraget. Kapacitetsomkostningerne forventes at være steget i 2013 med samme takt, som finansieringsomkostningerne faldt hvilket medførte, at stort set hele stigningen i dækningsbidrag fulgte med ned i stigningen på driftsresultatet. De indberettede regnskaber for 2013 viser et gennemsnitligt tab på finansielle forretninger på 85.000 kr.

Med forventning om endnu en stigning i den mælkepris på 11 øre fra 2013 til 2014 forventes mælkeindtægten at stige med 290.000 kr. fra 2013 til 2014. Faldende bruttoudbytte fra marken, lidt lavere oksekødspriser og forventning om negative værdiændringer på besætningen trækker i den anden retning, og dermed forventes der er fremgang i bruttoudbyttet på 218.000 kr. Der er forventning om faldende stykomkostninger på godt 40.000 kr. grundet faldende foderpriser. Effekten af de lavere stykomkostninger forventes dog at blive spist op af kapacitetsomkostningerne, der forventes at stige med samme takt, som stykomkostningerne falder. Afkoblet EU-støtte og finansieringsomkostningerne forventes kun at ændres sig marginalt fra 2013 til 2014.

I 2014 forventes driftsresultatet at faldende, hvilket primært skyldes forventning om faldende mælkepris. Dette er dog forbundet med særdeles stor usikkerhed.

Konventionelle bedrifter med mellem 240-320 køer

Tabel 2 viser det opnåede driftsresultat i 2012 på konventionelle kvægbedrifter med 240-320 køer samt forventning til driftsresultatet i 2013 og prognose for 2014 og 2015.

	2012	2013 *	2014 *	2015 *
<i>Produktion:</i>				
Årskøer	280	286	291	297
Kg EK mælk pr. årsko	9.208	9.576	9.672	9.769

Hektar	225	230	234	239
1.000 kr.				
Bruttoudbytte	9.765	11.188	11.809	11.637
heraf kvæg	7.447	8.765	9.582	9.256
Stykomkostninger	-5.039	-5.775	-5.674	-5.776
heraf kvæg	-4.549	-5.244	-5.152	-5.253
Dækningsbidrag	4.725	5.412	6.135	5.860
heraf kvæg	2.898	3.521	4.430	4.003
Kontante kapacitetsomkostninger	-2.688	-2.862	-2.966	-3.100
Afskrivninger mm.	-982	-955	-939	-927
Resultat af primær drift	1.056	1.596	2.230	1.834
Afkoblet støtte	740	740	733	725
Finansieringsudgifter i alt	-1.765	-1.691	-1.702	-1.712
Driftsresultat	32	645	1.260	846
Heraf værdiændringer, kvæg	145	-112	-55	29
Heraf værdiændringer, mark	10	-66	-18	1
Likviditet før investeringer	574	1.505	1.897	1.350

	2012	2013 *	2014 *	2015 *
Realiserede gev./tab i alt	-337	-159	?	?
heraf real. gev./tab gæld	-235	-47	?	?
heraf real. gev./tab finansaktiver	-102	-113	?	?

Bedrifterne med 240-320 køer forventes et driftsresultat i 2013 på 645.000 kr., og det er en fremgang på hele 613.000 kr. Fremgangen i driftsresultatet er noget større end i de tidligere publikationer og kan forklares med, at ydelsesstigningen på 4 pct., som de store bedrifter ifølge regnskaberne har realiseret fra 2012 til 2013, er noget højere end de forudsætninger, som tidligere prognoser byggede på. I 2014 forventes der yderligere fremgang primært foranlediget af forventningen om en høj mælkepris i 2014, og dermed forventes der et driftsresultat på 1.260.000 kr.

Ydelsesstigning og en højere mælkepris medførte en markant stigning i bruttoudbyttet på 1.422.000 kr. fra 2012 og 2013. Som det også var tilfældet med de mindre bedrifter, så bliver en stor del af fremgangen i bruttoudbyttet spist af stigende kapacitetsomkostninger og især stigende foderomkostninger. Ved de store bedrifter er faldet i finansieringsomkostninger på 76.000 kr. ikke stort nok, til at helt opveje de stigende kapacitetsomkostninger. Forklaringen på dette er, at de større bedrifter har en relativ mindre realkreditgæld i forhold til mindre bedrifter. Faldet i finansieringsomkostningerne skyldes primært fald i de variable realkreditrenter, mens renteomkostningerne på bedrifternes banklån og kassekredit har været stigende fra 2012 til 2014.

I 2014 forventes en højere mælkepris og faldende foderomkostninger at øge dækningsbidraget med 722.000 kr. Stigende kapacitetsomkostninger på 88.000 kr. vil trække den anden vej, så der samlet set forventes fremgang i driftsresultatet på 615.000 kr.

I hele prognoseperioden forventes det, at disse bedrifter vil have mellem 1.300.000 kr. - 1.900.000 kr. pr år i likviditet før investeringer, og der vil dermed være råderum for disse bedrifter til at få afdraget på den dyre gæld og foretage nødvendige reinvesteringer.

Økologiske bedrifter med 80-160 køer

Tabel 3 viser det opnåede driftsresultat i 2012 på økologiske kvægbedrifter med 80-160 køer og forventningen til driftsresultatet på disse bedrifter i 2013 samt prognose for driftsresultatet i 2014 og 2015.

	2012	2013 *	2014 *	2015 *
<i>Produktion:</i>				
Årskøer	121	121	123	126
Kg EK mælk pr. årsko	8087	8.087	8.168	8.250
1.000 kr.				
Bruttoudbytte	4.902	5.029	5.266	5.346
heraf kvæg	3.376	3.547	3.876	3.897
Stykomkostninger	-2.346	-2.426	-2.413	-2.479
heraf kvæg	-2.191	-2.267	-2.262	-2.326
Dækningsbidrag	2.556	2.604	2.853	2.866
heraf kvæg	1.185	1.281	1.614	1.571
Kontante kapacitetsomkostninger	-1.352	-1.393	-1.442	-1.507
Afskrivninger m.m.	-510	-505	-496	-489
Resultat af primær drift	694	706	914	871
Afkoblet støtte	523	523	518	512
Finansieringsudgifter i alt	-904	-855	-835	-871
Driftsresultat	314	374	597	512
Heraf værdiændringer, kvæg	67	-47	-24	13
Heraf værdiændringer, mark	12	-53	-8	3
Likviditet før investeringer	488	693	741	598

	2012	2013 *	2014 *	2015 *
Realiserede gev./tab i alt	-82	-73	?	?
heraf real. gev./tab gæld	-6	-12	?	?
heraf real. gev./tab finansaktiver	-76	-60	?	?

De økologiske bedrifter forventes også at få fremgang fra 2012-2014 som følge af den stigende mælkepris. I 2013 forventes et driftsresultat på 374.000 kr. Dette er en stigning på 60.000 kr. i forhold til 2012. Stigningen for økologerne med bedrifter mellem 80-160 køer fra 2012 til 2013 er dermed 140.000 kr. lavere end stigningen for de konventionelle bedrifter mellem 80-160 årskøer. De væsentligste forklaringer på denne forskel er, at der hverken er registreret nogen ydelsesfremgang for den gennemsnitlige økolog eller fremgang i antallet af køer i de indkomne regnskaber. Årsagen til dette er en dårlig græsmarksproduktion i 2013, først som følge af et sent og koldt forår, derefter fulgte en tør sommer. Alt i alt betød det, at økologerne i 2013 brugte for godt 100.000 kr. mindre grovfoder end i 2012. Selvom forbruget/indkøbet af korn og kraftfoder steg med 170.000 kr., har substitution af mere indkøbt korn og kraftfoder på bekostning af grovfoderet næppe kunne kompensere for det manglende energiindhold i grovfoderet.

Kapacitetsomkostningerne er steget knap så meget som hos de konventionelle, hvilket trækker i den anden retning. Finansieringsomkostningerne er, som ved de konventionelle, faldet med omkring 50.000 kr. De økologiske bedrifter har ligeledes realiseret tab på finansielle forretninger.

Fremgangen er dog mere moderat i forhold til deres konventionelle kollegaer med sammenlignelig bedriftsstørrelse.

I 2014 forventes der et driftsresultat på knap 600.000 kr. og dermed en stigning på 223.000 kr. Stigningen er en anelse højere end den forventede stigning i driftsresultat for de mindre, konventionelle mælkekvægsbedrifter. Stigningen er, som ved de konventionelle, drevet af den højere mælkepris, hvilket vil gøre, at brutto-udbyttet kvæg forventes at stige med 330.000 kr. Forventning om lavere kornpriser forventes at reducere bruttoudbyttet med knap 90.000 kr.

Der er forventning om svagt faldende stykomkostningerne og finansieringsomkostninger, hvilket, som ved de mindre konventionelle bedrifter, forventes at opveje de stigende kapacitetsomkostninger, så stort set hele stigningen i bruttoudbyttet kommer med ned på driftsresultat. Eskaleres konflikten mellem Ukraine og Rusland, kan det medføre kraftig stigning i priser på de økologiske proteinkilder og dermed sætte driftsresultat under pres.

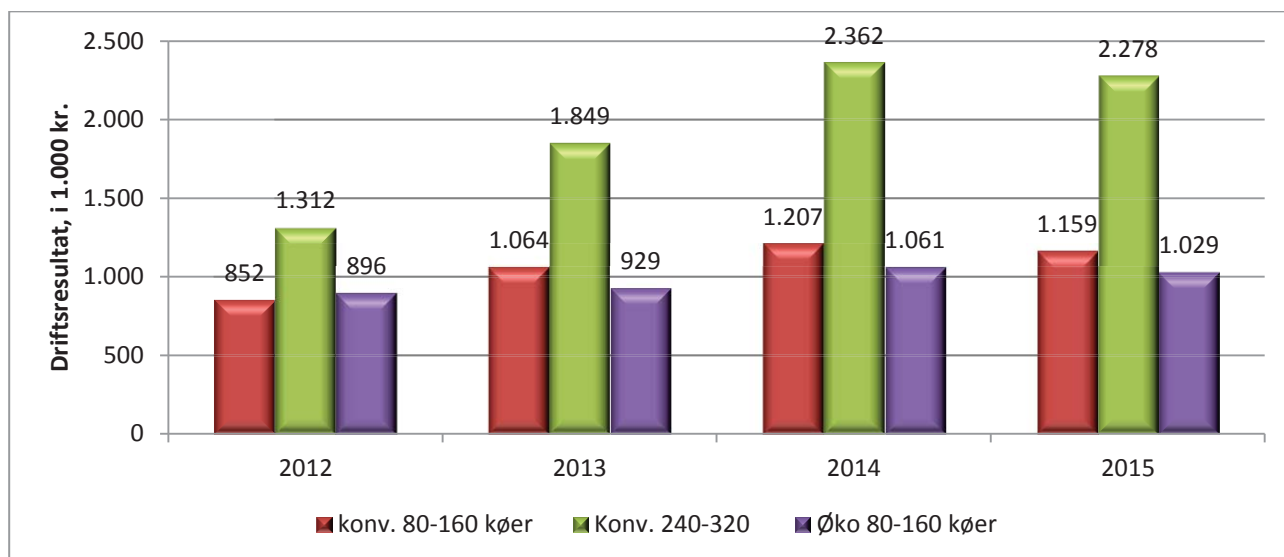
Forventning om faldende mælkepris i 2015 vil, som ved de konventionelle, trække driftsresultat ned.

PROGNOSERESULTATER FOR DEN BEDSTE TREDJEDEL AF BEDRIFTERNE

Prognosens resultater præsenteres som et gennemsnit af en størrelsesgruppe. Inden for disse grupper er der særdeles stor spredning i bedrifternes resultater. Således opnåede den bedste tredjedel af bedrifterne markant bedre driftsresultater end gennemsnit af bedrifterne i de enkelte størrelsesgrupper. Forskellen mellem den bedste tredjedel af bedrifterne og gennemsnittet var i 2012:

- +631.000 kr. for konventionelle bedrifter 80-160 køer
- +1.280.000 kr. for konventionelle bedrifter 240-320 køer
- +582.000 kr. for økologiske bedrifter 80-160 køer

Større udbytte kombineret med lavere omkostninger forklarer forskellen, og er i meget høj grad knyttet til den måde, bedriften bliver ledet på. Ser man på forventningen til driftsresultatet i 2013 og 2014 på bedrifterne tilhørende den bedste tredjedel, tegner der sig et endnu lysere billede af indtjeningen i indeværende år. Disse bedrifter forventes at have en særdeles rentabel produktion i hele prognoseperioden.

Figur 2. Prognose for driftsresultatet på den bedste tredjedel af bedrifterne.

Forventningen om en fortsat meget høj mælkepris i 2014 gavner også den bedste tredjedel af bedrifterne. Således har den bedste tredjedel af de konventionelle bedrifter med 80-160 køer udsigt til et driftsresultat på godt 1,2 mio. kr. i 2014, mens de store bedrifter (240-320 køer) har udsigt til et resultat på godt 2,3 mio. kr. Endelig har de økologiske bedrifter ligeledes udsigt til et driftsresultat på godt 1 mio. kr. i 2014.

Det er værd at bemærke, at også blandt bedrifterne tilhørende den bedste tredjedel er der meget stor forskel i de opnåede driftsresultater. Dette varierede således i 2012:

Fra 443.000 kr. til 2.416.000 kr. (konventionel fra 80-160 køer)
 Fra 427.000 kr. til 2.516.000 kr. (konventionel fra 240-320 køer)
 Fra 526.000 kr. til 1.678.000 kr. (økologiske bedrifter fra 80-160 køer)

Variationen bliver beregnet på baggrund af et gennemsnit af de ti bedrifter i hver gruppe, der henholdsvis ligger omkring 66 % fraktilen og 99 %.

Variationen vidner om, at selv blandt den bedste tredjedel af bedrifterne er der gode muligheder for at forbedre resultaterne yderligere.

INVESTERING OG GÆLD

De foreløbige regnskaber viser stort set uændret investeringsniveau i 2013 i forhold til 2012. I prognoseperioden ventes et investeringsniveau, der svarer til de driftsmæssige afskrivninger. Selvom der er udsigt til fremgang i indtjeningen i alle år i prognoseperioden i forhold til niveauet for 2012, vil dette næppe føre til en generelt nemmere adgang til kapital, og investeringerne forventes i høj grad at blive finansieret med egne midler. Investeringerne i prognoseperioden vil typisk have karakter af nødvendig udskiftning af nedslidt driftsmateriel og staldinventar. Ved den bedste tredjedel forventes et højere investeringsniveau, da det er dem, der i højere grad har mulighed for at udvikle bedriften.

Gælden i 2015 forventes at falde med mellem 6-10.000 kr. for alle typer bedrifter.

Tabel 4. Gældsforholdene på gennemsnitsbedrifterne i 2013

	Konventionel 80 - 160 køer	Konventionel 240 - 320 køer	Økologisk 80 - 160 køer
Antal årskøer/antal ha	125 køer/124 ha	286 køer/230 ha	121 køer/170 ha
Gæld i alt, 1.000 kr.	18.170	43.344	20.612
Gæld pr. ko, kr.	144.828	152.765	170.351
Soliditetsgrad	22 %	8 %	21 %

Tabel 5. Gældsforholdene på bedste tredjedel i 2012

	Konventionel 80 - 160 køer	Konventionel 240 - 320 køer	Økologisk 80 - 160 køer
Antal årskøer/antal ha	126 køer/133 ha	289 køer/244 ha	118 køer/176 ha
Gæld i alt, 1.000 kr.	15.790	38.097	-17.179
Gæld pr. ko, kr.	124.359	131.977	145.584
Gældsprocent	32 %	21 %	34 %

FØLSOMHEDSBEREGNINGER

Tabel 6 viser de økonomiske konsekvenser af ændringerne indenfor disse prisspænd for prognoseresultatet i 2014 for konventionelle bedrifter med 80-160 køer. Tabel 7 viser de tilsvarende konsekvenser for konventionelle bedrifter med 240-320 køer.

Tabel 6. Følsomheden i prognoseresultatet for konventionelle bedrifter med 80-160 køer

Konv. 80-160 årskøer	Pris	2014 resultat (1.000 kr.)	Ændring (1.000 kr.)
Mælkepris høj	Afregningspris 3,15 kr. pr. kg	721	91
Mælkepris lav	Afregningspris 2,96 kr. pr. kg	497	-133
Foder høj	Lav pct. bl. 229 kr. pr. hkg og høj pct. bl. 260kr. pr. hkg	575	-58
Foder lav	Lav pct. bl. 172 kr. pr. hkg og høj pct. bl. 203 kr. pr. hkg	687	57
Renten høj	Renten op med 0,3 procentpoint	672	-55
Renten lav	Renten ned med 0,2 procentpoint	574	42

Tabel 7. Følsomheden i prognoseresultatet for konventionelle bedrifter med 240-320 køer

Konv. 240-320 årskøer	Pris	2014 resultat (1.000 kr.)	Ændring (1.000 kr.)
Mælkepris høj	Afregningspris 3,15 kr. pr. kg	1.402	141
Mælkepris lav	Afregningspris 2,96 kr. pr. kg	969	-291
Foder høj	Lav pct. bl. 229 kr. pr. hkg og høj pct. bl. 260kr. pr. hkg	1.119	-141
Foder lav	Lav pct. bl. 172 kr. pr. hkg og høj pct. bl. 203 kr. pr. hkg	1.411	151
Renten høj	Renten op med 0,3 procentpoint	1.134	-126
Renten lav	Renten ned med 0,2 procentpoint	1.353	93

Bilag 1: Prisforventninger og forudsætninger

Prognosen for 2013-2014 bygger på forudsætningerne gengivet i Tabel 1.

Tabel 1: Prisforventninger**

	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
<i>Bytteforhold</i>						
Hele landbruget	90	96	101	103	104	102
Mælkeproducenter	92	100	102	98	104	111
Svineproducenter	95	97	99	103	101	102
Planteproducenter	94	93	105	106	107	99

<i>Mælkeproduktion</i>						
Mælkepris (kr./kg. standard mælk)	2,10	2,37	2,64	2,54	2,85	3,07
Mælkepris (kr./kg. økologisk)	2,71	2,97	3,22	3,09	3,41	3,62
Mælkeydelse pr. ko, konv. (stigning i pct. pa.)	1,00	1,00	-1,00	1,00	3,00	1,00
Mælkeydelse pr. ko, øko. (stigning i pct. pa.)	1,00	1,00	-1,00	1,00	0,00	1,00
<i>Oksekødproduktion</i>						
Oksekød – ældre køer (281-300)	12,50	13,65	16,54	20,46	20,70	19,18
<i>Svineproduktion</i>						
Svinekød (kr./kg.)	9,33	9,83	10,68	11,85	11,94	11,47
30 kg beregnet smågris (kr./stk.)	328	337	358	394	398	398
7 kg beregnet smågris (kr./stk.)	192	203	211	232	230	235
Grise pr. årssø	27,5	28,1	28,8	29,6	30,2	30,8
<i>Planteproduktion</i>						
Foderhvede (kr./hkg.)	91	98	145	155	155	128
Foderbyg (kr./hkg.)	91	94	142	154	147	120
Foderbyg, økologisk (kr./hkg.)	-	165	234	239	222	213
Maltbyg (kr./hkg.)	117	101	167	170	160	138
Raps (kr./hkg.)	222	229	331	346	323	259
Kartofler, konsum (kr./hkg.)	95	112	129	100	174	149
<i>Foder mv.</i>						
Soyaskrå (kr./hkg.)	235	230	248	274	315	300
A-bl. 16 pct., økologisk	404	249	287	319	345	320
C-bl. 30 pct., økologisk	328	352	382	397	430	402
Foderhvede (kr./hkg.)	98	105	154	172	166	138
Foderbyg (kr./hkg.)	93	103	154	171	158	131
Foderbyg, økologisk (kr./hkg.)	-	200	277	270	274	236
Rapsskrå (kr./hkg.)	141	134	159	181	222	183
Gødning (indeks)	172	161	189	190	196	176
Dieselolie (øre/l)	401	507	625	676	653	638

* Prognose fra Videncentret for Landbrug samt Landbrug & Fødevarer. Prisprognosen udtrykker forventningerne til den gennemsnitligt handlede pris for alle mængder; spot, kontrakt og internt på bedrifterne.

** Priserne er plus efterbetaling og minus diverse produktionsafgifter.

Af konkurrenceretlige årsager er prisprognoserne for 2015 udeladt. Disse indgår dog fortsat i Landskalkuler i Ø90, og vil blive tilføjet andre værktøjer på et senere tidspunkt.

Salgspriser

Prognosen for **svinenoteringen** udarbejdes under forudsætning af et fortsat lukket marked i Rusland for eksporten af svinekød fra EU. Herudover påvirkes noteringen af tre forhold. For det første ligger årets slagtinger i EU indtil videre lidt under niveauet sidst år. For det andet er vejr-situationen betydelig bedre end sidste år, hvilket stimulerer efterspørgslen efter grill-produkter. Og for det tredje begrænses konkurrencen fra amerikansk svinekød på verdensmarkedet af svinesygdommen PEDV's hærgen på det nordamerikanske marked.

Såfremt det russiske marked igen bliver åbnet, kan der forventes et noget højere prisniveau end forudsat i prognosen.

Kornpriserne falder støt og roligt. Årsagen er, at afgrøderne står godt i hele Europa og ikke mindst også i Rusland. Ukraine har endnu ikke haft indflydelse på forsynings sikkerheden.

Priserne på foderbyg ventes at komme tættere på foderhvede, der er formentlig blive mangel på foderbyg. På dette tidspunkt af året er der dog meget stor usikkerhed vedrørende høstresultatet.

Sojaprisen har været rimelig stabil omkring 300 kr. pr. Hkg. I afgrøderapporter meldes om store tilplantede arealer og rigtig fint vejr. Ligeledes fungerer salget ud af Sydamerika fint, og der rapporteres om store mængder soja på markedet – tilsyneladende uden at have haft den store indflydelse på det danske marked endnu.

Rapsprisen er fortsat under pres. De europæiske rapsmarker står generelt rigtig godt, også de danske, og det vil afstedkomme et fortsat pres på prisen i 2014.

Prisen på **mælk** i EU følger verdensmarkedet, som domineres af få store udbydere og få store importører. Det gør verdensmarkedet følsomt overfor disse aktørers ageren.

På udbudssiden er produktionen i New Zealand, Australien og Argentina primært græs-baseret, hvilket gør produktionen afhængig af vejrforholdene. I EU og USA er produktionen mere intensiv og følsom overfor ændringer i prisen på indkøbt foder. Efter et fald i mælkeproduktionen i starten af 2013 og fortsat stor efterspørgsel fra især Kina, steg priserne markant i løbet af 2013. De rekordhøje priser førte senere på året og i løbet af foråret til stigende produktion i især EU og New Zealand. Samtidig aftog den kinesiske efterspørgsel lidt. Konsekvensen har været sivende mælkepriser i første halvår 2014.

Den kinesiske efterspørgsel forventes fortsat at være stærk, om end ikke helt så stærk som først på året. Udbuddet forventes at ligge over niveauet for et år siden, men dog ikke voldsomt meget højere. På baggrund af dette forventes det, at priserne vil falde i løbet af 2. halvår. Arla har ligeledes signaleret, at producenterne formentlig kan forvente yderligere fald i prisen i de kommende måneder.

Prisfaldet vil dog formentlig kun være moderat, idet de meget høje priser har tynget efterspørgslen og tvunget nogle aktører ud af markedet. Disse ventes at vende tilbage, når priserne falder. Det forventede prisfald, vil således igen medføre en stigende efterspørgsel, hvilket vil dæmpe prisfaldet. Lagrene er fortsat små, hvilket også er med til at dæmpe størrelsen på det forventede prisfald.

Købspriser

Vedr. *afgrødepriser* – se ovenfor.

Gødningspriserne er steget siden november 2013. Herfra forventes gødningsprisen at holde sig uændret frem til efteråret, da hovedparten af gødningen, der skal bruges i foråret 2014, er købt ind. Der er fortsat stor geopolitisk og konjunktuel usikkerhed om **energipriserne**, som også har stor indflydelse på gødningsprisen.

Vi forventer, at priserne på **bekæmpelsesmidler** vil stige med knap 10 pct. i løbet af 2014 på grund af nye afgifter. Hele afgiftsstigningen slår igennem i løbet af 2015. Priserne på **reparation og vedligeholdelse** samt **tjenesteydelser** forventes generelt at følge den almindelige pris- og lønudvikling.

Konjunktur og renter

Det moderate globale opsving fortsætter efter en mindre vækstafbøjning. Hovedscenariet for fremskrivningen og prognosen er en svag, men positiv vækst i den globale økonomi i hele prognoseperioden. Deflation er i stigende grad et tema i Europa.

USA's økonomi rejser sig ganske langsomt, men med lejlighedsvis, mindre tilbageslag. Væksten nærmer sig vækstpotentialet, blandt andet afledt af massiv stimulan fra Den amerikanske centralbank (FED) i form af massive likviditetsudpumpninger og nul-renter. FED er i gang med at nedtrappe likviditetsprogrammet i takt med at væksten øges, og til september forventes det ophørt. Renteforhøjelser ventes dog allertidligst i 2015 under forudsætning af, at ledigheden fortsætter med at falde, og at der er tegn på stigende inflation.

I Kina styres økonomien fortsat stramt for at undgå et for hastigt fald i væksten. Væksten aftager lidt, men i kraft af statsstyringen forventes den kinesiske regering at holde hånden under væksten på et niveau svarende til godt 7 pct. Japansk økonomi ridder fortsat på en voldsom ekspansiv pengepolitik. Selvom opsvinget får en ende, kan det formentlig fortsætte en tid endnu.

De sydeuropæiske lande oplever større tillid, hvilket har styrket euroen og reduceret rentespændene mellem Tyskland og periferi-landene i Europa. Selvom fokus på gældssituationen i euro-området er reduceret, er der fortsat risiko for uro, da gældsudfordringerne stadig er uløste. Danske kroner har stadig status som "flugtv valuta" på grund af de favorable makroøkonomiske balancer. Det sikrer fortsat lave renter.

Den største risiko pt. er risikoen for deflation i euro-området, hvilket kan medføre både længere og dybere økonomisk nedgang. Den Europæiske Centralbank (ECB) udfører kraftig pengepolitisk stimulan. Rentevåbenet er stort set udtømt, hvorfor likviditetstilførsel anvendes i stor stil. Yderligere pengepolitisk stimulan kan ikke udelukkes. Også Ukraine-konflikten mellem Rusland og Vesten, islamisters fremmarch nær olierige områder i Mellemøsten og gældskrisen i Europa skaber usikkerhed og kan give større markedsudsving.

Tabellen viser, hvilke renteforudsætninger fremskrivningen og prognosen bygger på.

Tablet 2: Renter inkl. bidrag mv.

	2010	2011	2012	2013*	2014*	2015*
Realkredit, fast, dkr.	5,31	5,16	4,78	4,92	5,23	5,38
Realkredit, flex, dkr.	2,59	2,41	2,11	1,83	1,92	2,19
Realkredit, flex, euro	1,87	2,21	1,95	1,67	1,79	2,00
Finanslån, valuta	4,86	5,37	5,86	5,78	5,82	5,99
Kassekredit, dkr.	6,50	7,04	7,42	7,44	7,48	7,65
Banklån, dkr	5,67	5,72	5,97	6,11	6,31	6,46

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

ØKONOMI

Agro Food Park 15

Slejby

DK 8200 Århus N

T +45 8740 5000

F +45 8740 5010

W vfl.dk

